

Het Nederlands Kamerkoor verzorgt vanaf dit jaar de Matthäus Passion in de Leidse Pieterskerk.

FOTO LEO SAMAMA

Nieuw tijdperk in Pieterskerk

Een nieuw koor, een nieuw tijdperk: de uitvoering van de Matthäus Passion in de Leidse Pieterskerk vanavond en morgen belooft een bijzondere te worden. De nieuwsgierigheid leeft: hoe zullen het Nederlands Kamerkoor en Residentie Orkest het onder leiding van dirigent Jan Willem de Vriend gaan aanpakken? Hoe wordt de sfeer? Tido Visser, directeur van het Nederlands Kamerkoor kijkt er alvast erg naar uit. De Matthäus in de Pieterskerk vormt al jaren een van de hoogtepunten onder de vele passieconcerten in Nederland. De uitvoering van Bachs bekendste compositie trekt jaarlijks vele prominenten naar Leiden, onder wie premier Rutte en andere Haagse politici. Bachkoor Nederland voerde het oratorium vorig jaar voor het laatst uit in de Pieterskerk. Dat concert

vormde het einde van een lange traditie, het Bachkoor deed de Passion in de Pieterskerk immers al sinds 1983. De scheiding van kerk en koor ging gepaard met ruzie en moddergooien en werd tot in de rechtbank uitgevochten. Inmiddels is de rust weergekeerd en wordt weer op volle kracht vooruit gekoerst. Het Bachkoor zingt de Passion nu in Delft en in de Pieterskerk schittert het Nederlands Kamerkoor (dat bekend staat als een van de beste koren uit Europa). Tido Visser: „Wij hebben de opdracht om duizend jaar koormuziek te belichten en daar hoort de Matthäus heel erg bij. Als je dat dan op een plek kunt doen die zo ontzettend inspireert als de Pieterskerk, dan is dat alleen maar een hele grote eer, waar wij heel veel plezier aan beleven.” De ambiance is niet enige reden waarom het Nederlands Kamerkoor koos voor de evenementen-

kerk. „De Pieterskerk wil de passietraditie in een breder kader plaatsen, met bijvoorbeeld projecten voor de jeugd, en dat heeft ons wel overtuigd om met ze in zee te gaan. Dat breder trekken past heel goed bij de koers die wij sinds een paar jaar varen. Want in Nederland is die traditie zo groot... Dan moet je meer bieden dan twee concerten. Meer dan alleen een zitfeestje voor elitair publiek.”

Schuurmiddel

In Nederland zijn lang genoeg de ogen gesloten gebleven voor een bredere benadering van cultuur, denkt Visser. „In de tachtig jaar die we als koor bestaan is er een periode geweest dat we geïnstitutionaliseerd zijn geraakt. We verhielden ons niet meer tot de wereld om ons heen. Terwijl kunst juist een smeermiddel, schuurmiddel en een bindmiddel moet zijn, vind ik. Koormuziek is typisch iets dat kan verbinden. Je zingt samen, er ontstaan vriendschappen, noem maar op. We smeren door een rol te spelen in het samenbrengen van bedrijven, overheden en andere instellingen. En we schuren, we zetten mensen aan tot nadenken. In het kader van duizend jaar koormuziek hebben we 150 psalmen van 150 componisten laten horen. Dat zijn psalmen die over zaken als bijvoorbeeld machtsmisbruik gaan: 2500 jaar oude teksten, over zaken die nu nog steeds actueel zijn. Daar past parallelprogrammering bij in de vorm van bijvoorbeeld een debat.” Het Kamerkoor begon na te denken over zijn rol toen tussen 2007 en 2013 zoveel subsidiekortingen plaatsvonden. „Dat was natuurlijk verschrikkelijk, maar het dwong ook om onze rol als kunstenaar eens goed te bekijken en daar in-

Concert

Het Nederlands Kamerkoor, het Residentie Orkest en het Haags Matrozenkoor verzorgen vanavond om 19.30 uur en morgen om 11.30 uur de uitvoering van de Matthäus Passion in de Leidse Pieterskerk.

vulling aan geven. En als ik dan naar onze rol kijk: het Nederlands Kamerkoor is een voorbeeld van een club die in 1937 is opgericht door mensen met passie voor koormuziek. Mensen die het verhaal met muziek wilden vertellen aan een breed publiek.”

Over de reacties op de paasuitvoeringen en vergelijkingen met het Bachkoor maakt Visser zich niet druk. „Wij willen artistiek op een zo hoog mogelijk niveau invulling geven aan kunst. En tegelijkertijd realiseren we ons: over smaak valt niet te twisten.”

Het streven is om vanaf 2020 elk jaar met een andere dirigent te gaan werken. „Dit jaar en 2019 gaat Jan Willem de Vriend het doen.

Een barokspecialist, een dirigent die de twee groepen - ons en het Residentie Orkest - kan inspireren. Ik ken Jan Willem al heel lang en hij brengt zijn versie van de Matthäus zoals zijn eigen persoonlijkheid is: oog voor detail, maar ook energiek, bruisend en bevlogen. Jan Willem is geen afstandelijke, 'grote' dirigent, hij staat dicht bij de mensen.”

Wie in 2020 dirigent wordt is nog onduidelijk - dat heeft te maken met drukke agenda's - maar in 2021 staat Peter Dijkstra, de eigen chef-dirigent, voor orkest en koor.

Laura Heerlien

De Matthäus Passion vorig jaar in de sfeervolle Pieterskerk. FOTO HIELCO KUIPERS